

EØS – bakgrunn, prinsipper og perspektiver

Brussel, 8. Februar 2018

Brit Helle

Director Goods Division

EFTA-sekretariatet, Brussel

bhe@efta.int

EØS-prosessen

- 1984 Første EFTA-EU Ministermøte, Luxembourg
→ Erklæring om "European Economic Space"
- 1987 Norsk europamelding og norsk EU-delegasjon i Brussel
- 1989 Kommisjonspresident Delors foreslår «nytt, mer strukturert partnerskap» med EFTA-landene
- 1989 Berlinmurens fall
- 1990-92 EØS-forhandlinger og søknader om EU-medlemskap
- 1992 Sveits stemmer nei til EØS
- 1994 EØS-avtalen trer i kraft
- 1994 Norge sier nei til medlemskap
- 1995 Finland, Sverige og Østerrike blir medlem i EU

Målsettinger og prinsipper i EØS

- “... establishing a dynamic and homogenous European Economic Area, based on common rules and equal conditions of competition and providing for the adequate means of enforcement at the judicial level, ...”
- Altså: sikre EFTA-landene likeverdig deltakelse i det indre marked
- “Legal homogeneity” – et enhetlig lovområde
- Innlemmelse av all relevant lovgivning – ved inngåelsen av avtalen og gjennom institusjonelt oppsett for fortløpende innlemmelse av ny lovgiving
- Institusjonelt oppsett for overvåkning og rettslig prøving

The Four Objectives of the European Union

Article 3 (2-5) TEU

Freedom, Security and Justice

Free movement of persons

External border controls

Asylum and immigration

Prevention and combating of crime

Internal Market

Free movement of goods, services, capital and workers

Sector policies and programmes

Cohesion

Customs union

Economic and Monetary Union

Euro

Stability and growth pact

Treaty on stability cooperation and governance

European stability mechanism

Foreign Policy

Common foreign and security policy

Defence

Aid

Trade

Enlargement

The One Objective of the EEA

Article 1 EEA

Freedom,
Security
and Justice

Free movement
of persons

External border
controls

Asylum and
Immigration

Prevention and
combating
of crime

Internal
Market

Free movement of
goods, services,
capital and workers

Sector policies
and programmes

Cohesion

Customs union

Economic and
Monetary Union

Euro

Stability and
growth pact

Treaty on stability
cooperation and
governance

European stability
mechanism

Foreign Policy

Common
foreign
and security
policy

Defence

Aid

Trade

Enlargement

EØSavtalen omfatter ikke...

- EUs tollunion og handel med tredjeland
- EUs felles utenriks og sikkerhetspolitikk
- EUs felles landbrks og fiskeripolitikk
- Eus økonomiske og monetære union (euro samarbeidet)
- EUs skatt og avgiftspolitik
- EUs justis og innenrikssamarbeid

Utfordring: forene to ulike modeller

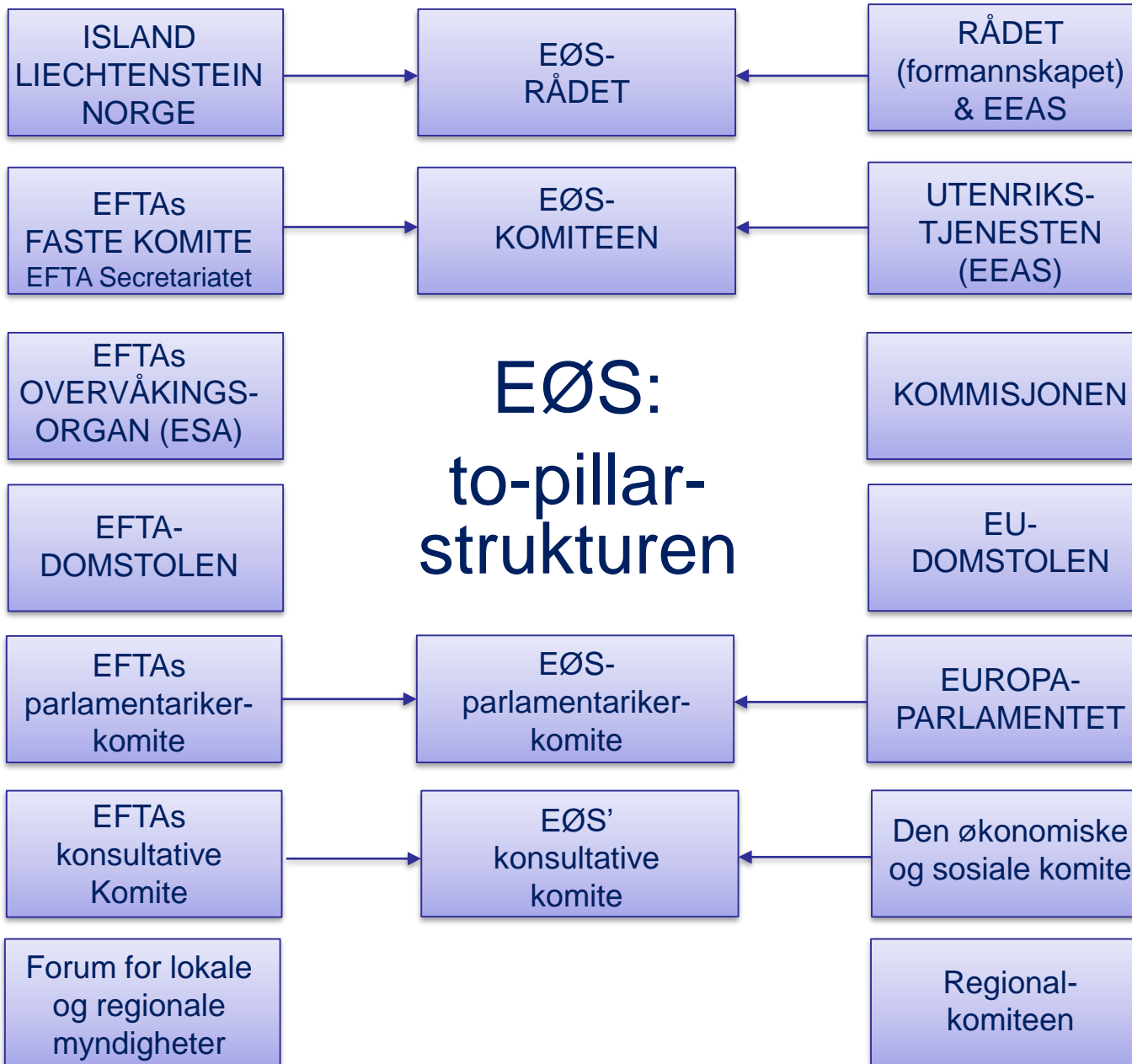
EU-modellen

- Overnasjonalitet: overføring av kompetanse og myndighet
- Mulighet for flertalls-
beslutninger og egne
institusjoner: Kommisjonen –
Europaparlamentet – Rådet
- Sentralt hensyn: bevare EUs
beslutningsautonomi

EFTA-modellen

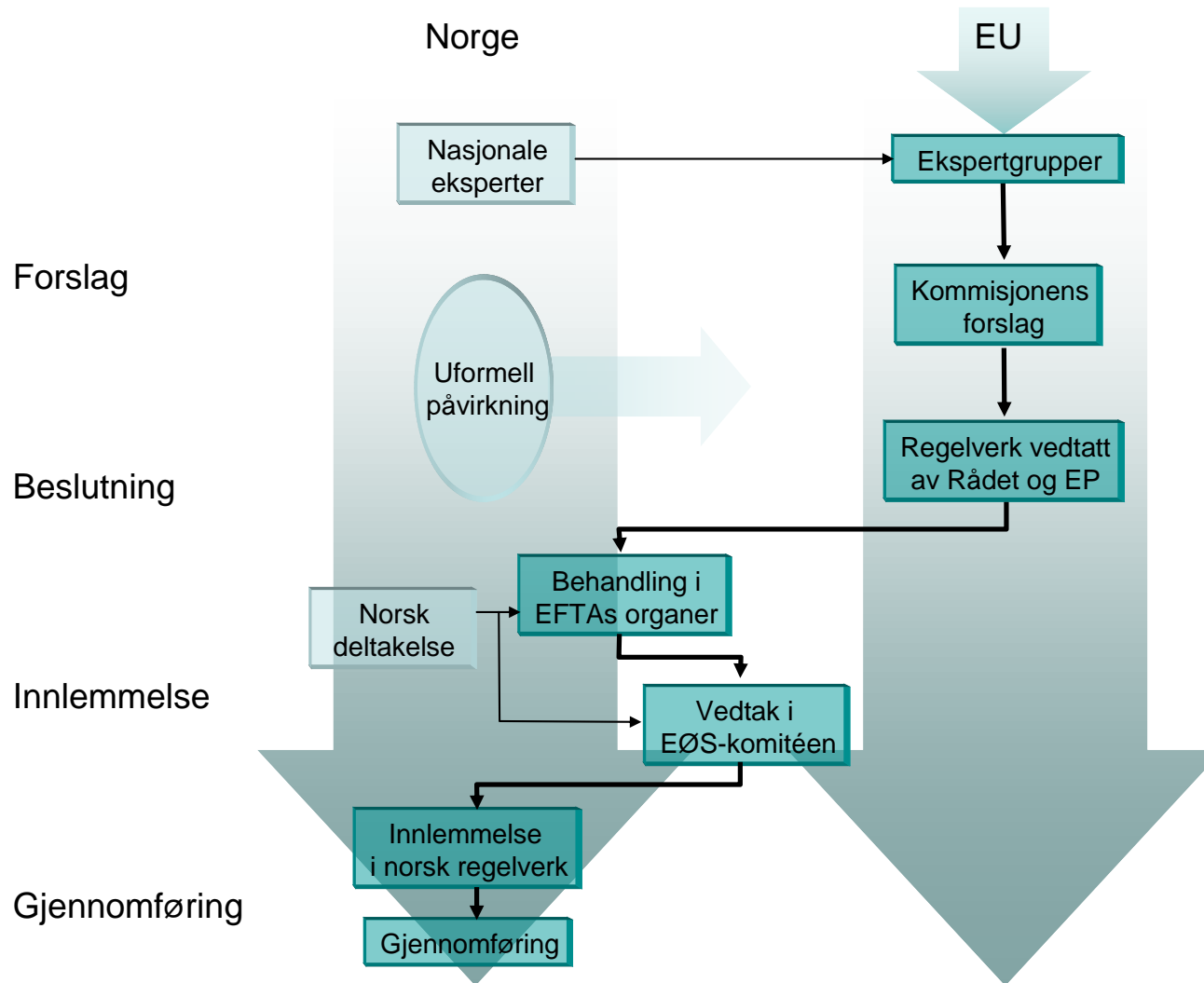
- Mellomstatlig samarbeid: Ingen
kompetanseoverføring eller
“felles politikk”
- Beslutninger ved konsensus
mellom regjeringene
- Sentralt hensyn: bevare
suverenitet

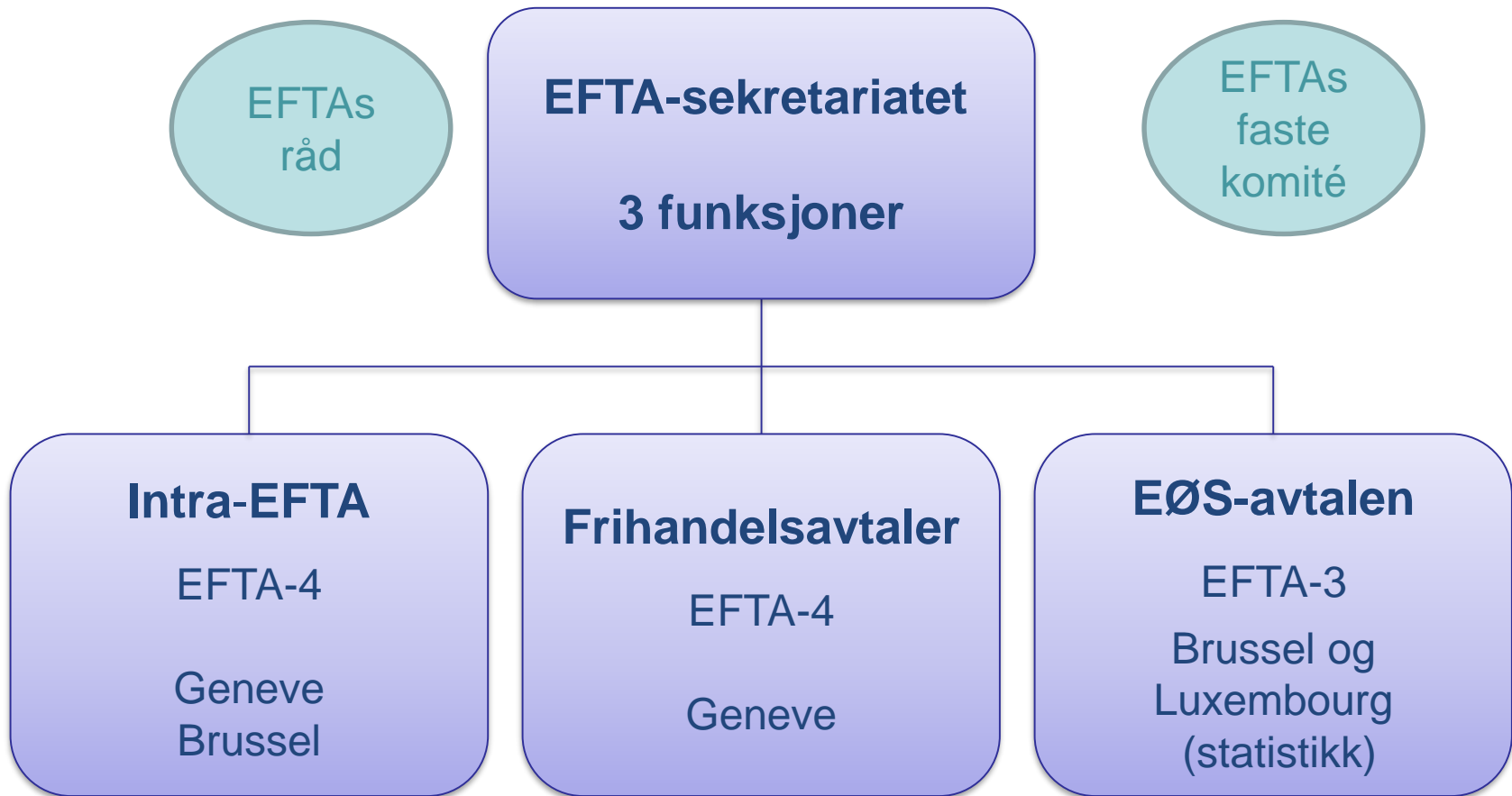

Beslutningsprosessen i EØS

EFTAs funksjoner

Sentrale oppgaver for EFTA-sekretariatet:

- Forberede beslutningene og tilrettelegge møtene i to-pillarstrukturen
- Tilrettelegge og delta i møter i arbeidsgruppene
- Publisering av oversatte rettsakter og EØS-beslutninger
- Sekretariatsfunksjoner for parlamentarikerkomiteen og konsultative komite
- Informasjon

EEA Statistics 2018

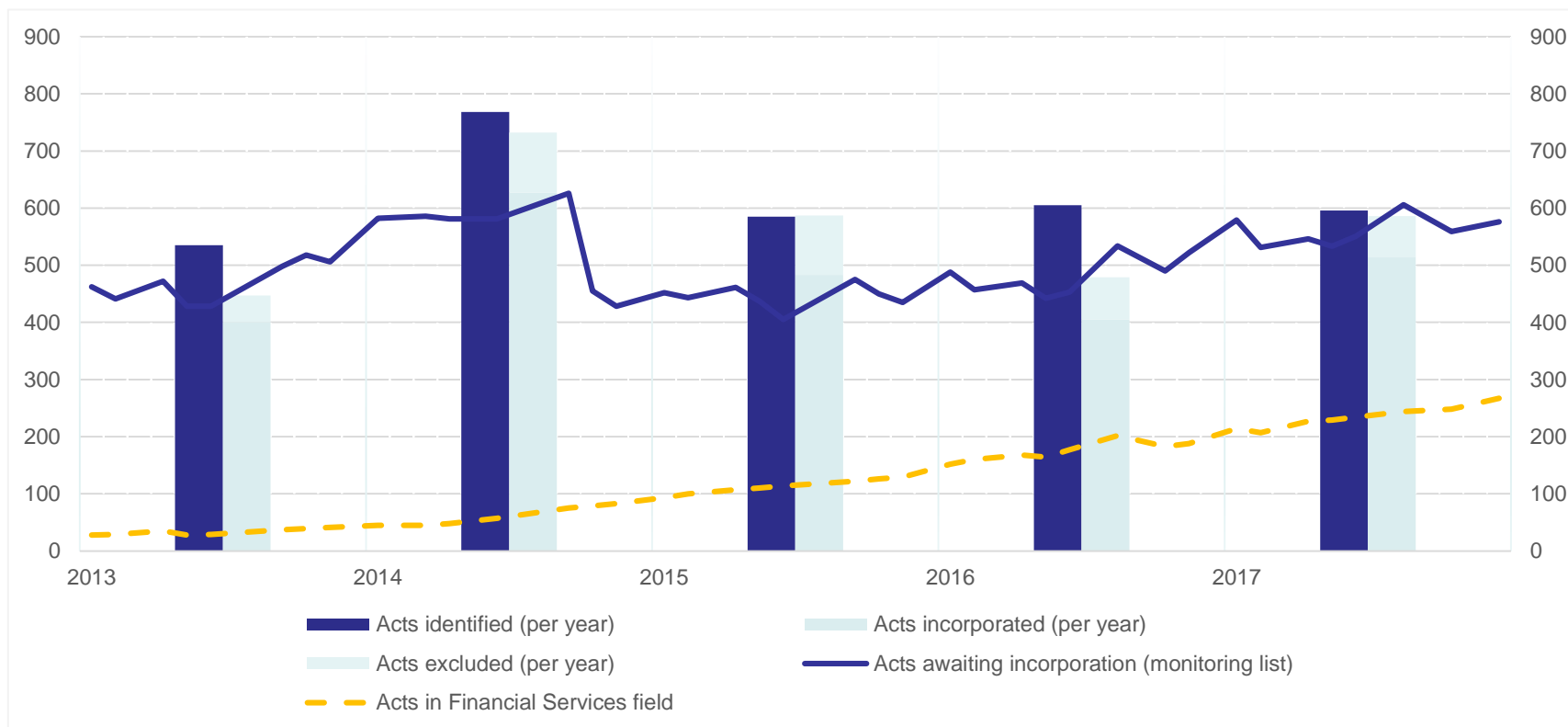
Number of legal acts incorporated

- At the time of signing in 1992: 1.875 acts
- Incorporated since the signing: Around 9.500 acts
- Acts in force today: Around 5.300 acts

Processing volumes and Backlog

Acts awaiting incorporation vs. acts identified & acts incorporated/excluded

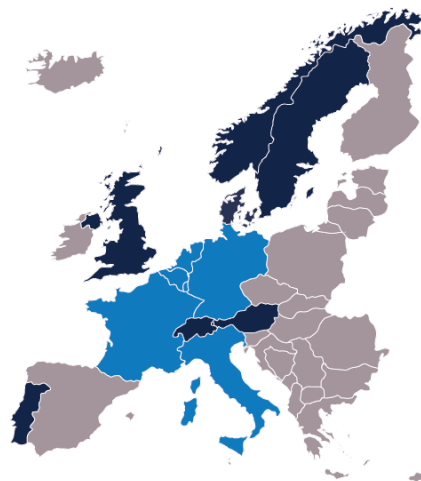

Noen problemstillinger og utfordringer

- Etterslepet – «backlog» : 10% av gjeldende regelverk er ikke inkorporert.
- Krav om tilpasninger, unntak og spørsmål om EØS-relevans
- Utviklingen av EU-samarbeidet i forhold til statisk ramme for EØS skaper nye utfordringer, særlig knyttet til problemstillinger omkring myndighetsoverføring.
  - Aktuelle saker:
    - tilslutning til EUs finanstilsyn, nå godkjent av alle parter.
    - Tilslutning til ACER – under stortingsbehandling i Norge

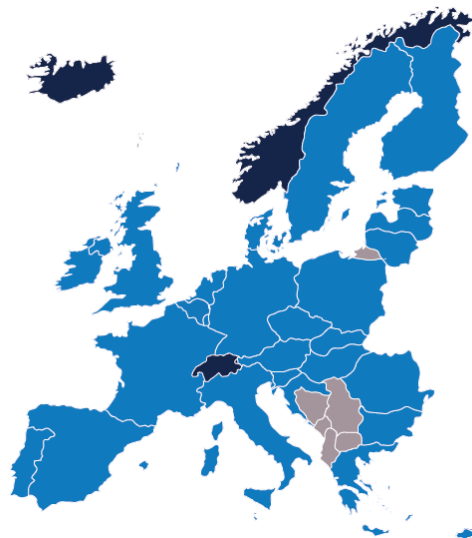
EFTA and the EU 1960

EFTA

EU

EFTA and the EU 2017

Thank you!

European Free Trade Association - EFTA
2.515 followers

@EFTASecretariat
3.964 followers

European Free Trade Association - EFTA

24. nóvember 2017 · Brussels ·

Today, Ministers from the Member States of EFTA – Iceland, Liechtenstein, Norway and Switzerland – and a representative from #Moldova signed a Joint Declaration on Cooperation (JDC) in #Geneva, Switzerland.

Through the JDC, both sides commit to further strengthening their #economic relations. The JDC establishes a Joint EFTA-Moldova Committee, thereby providing the Parties with a forum for discussing ways and means to enhance economic exchange and cooperation between the two sides.

<http://bit.ly/2BIFUZH>

EFTA and Moldova sign Joint Declaration on Cooperation | European Free Trade Association

Published 23-11-2017 From left: Mr Kristinn F. Árnason, Secretary-General, EFTA; Mr Guðlaugur Þór Þórðarson, Iceland; Ms Aurelia Frick, Liechtenstein; Moldovan...

EFTA.INT

EFTA Secretariat @EFTASecretariat · Oct 19

Subcommittees I-IV meeting in #Brussels, to assist with integration of #InternalMarket legislation into the #EEA. #FourFeedoms

Mission of Norway EU, Icelandic Mission EU, Liechtenstein MFA and 2 others

6 9